

К О Н Ц Е П Ц И Я

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – КЪРДЖАЛИ

Изготвил:

ИВАН ИЛИЕВ ЙОРДАНОВ –

кандидат за заемане на длъжността

**„Административен ръководител – председател
на Административен съд – Кърджали”**

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА - ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл.194а,ал.3,изр.1 във вр. с ал.2 и чл.194б,ал.1,т.2 от Закона за съдебната власт и в качеството ми на кандидат в процедурата по избор на Административен ръководител - Председател на Административен съд - Кърджали, представям на Вашето внимание своята Концепция за стратегическо управление на Административен съд - Кърджали с изискуемото се съдържание по чл.4,ал.3,т.6 от Правилата за избор на административни ръководители на органите на съдебна власт по чл. 167, ал. 1, т. 2 - 4 от ЗСВ относно личната ми мотивация за заемане на длъжността административен ръководител - председател на Административен съд - Кърджали, анализ и оценка на състоянието на съда, очертаване на достиженията и проблемите в досегашната му дейност, набелязване на цели за развитие и мерки за тяхното достигане.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА.

Мотивите да участвам в процедурата за избор на Административен ръководител - Председател на Административен съд - Кърджали се основават на придобитите от мен качества и умения като съдия, като административен ръководител и на цялостният ми професионален опит в съдебната система. Намирам за съществено умението ми за работа в екип, придобито в органите на съдебната система, както и над 14-годишния ми опит като Административен ръководител - Председател на Районен съд - Крумовград. В работата ми като административен ръководител съм установил, че ролята на административния ръководител е не само да управлява и организира работата на съда и съдебната администрация, но да съдейства за изграждането и сплотяването на колектива, както и да спомага за добрия колегиален климат в същия. Считам, че в кариерата си на съдия и на административен ръководител на съд съм засвидетелствал коректно отношение както към колегите магистрати, така и към съдебните служители и съм спомагал за добрите колегиални отношения както в управляваната от мен институция, така и за поддържането на контакти с колеги от всички нива на съдебната система в съдебния район на Окръжен съд – Кърджали и извън него. Благодарение на придобития опит като Административен ръководител - Председател на Районен съд – Крумовград съм имал възможност да се запозная с организацията на работа и функциониране на съдилищата в нашия съдебен район, в т.ч. и Административен съд - Кърджали. Намирам, че и дейността ми като председател на дружеството на СЮБ – Кърджали ми дава допълнително поглед и информираност за функционирането

на съдебната система и в частност системата на административните съдилища в страната.

От съществено значение е и факта, че целият ми юридически стаж е натрупан в Кърджалийския съдебен район, тъй като на 28.01.1998 г. започнах стажа си, като съдебен кандидат в Окръжен съд – Кърджали. На 20.11.2014 г. встъпих в длъжност съдия в Районен съд – Крумовград, която заемам и до момента, след като в продължение на повече от 14 г. съм бил административен ръководител – председател на РС без прекъсване от 15.03.1999 г. до 20.11.2014 г. съгласно решения на ВСС, както следва:

По протокол № 9 от заседание на ВСС, проведено на 10.03.1999 г.

По протокол №25 от заседание на ВСС, проведено на 07.07.2004 г.

По протокол №31 от заседание на ВСС, проведено на 22.07.2009 г.

По протокол №32 от заседание на ВСС, проведено на 29.07.2009 г.

По протокол №35 от заседание на ВСС, проведено на 24.07.2014 г.

Във връзка с проведено периодично атестиране и съгласно решение по Протокол № 45 от 14.11.2013 година на ВСС ми е определена комплексна оценка “много добра”.

Не мога да не отбележа и това, че до май 2005 г. редовно, а след това и до началото на 2016 г. по заместване в продължение на общо 17 години и 10 месеца съм изпълнявал и функциите на съдия по вписванията, като съм извършвал и нотариална работа, тъй като в Крумовградския съдебен район нямаше частен нотариус. Отделно от това за времето от 15.03.1999 г. до юни 2000 г. и от май 2001 г. до 03.12.2001 г. в продължение на почти две години и то в началото на кариерата ми като съдия съм работил само като единствен съдия и съм се справил успешно със стоящите пред Районен съд – Крумовград задачи, показател за което е и това, че винаги съм получавал много високи оценки при досегашното ми атестиране от всички състави на ВСС.

Освен изпълняваните административно – ръководни функции, в т.ч. изпълнявани понастоящем и по заместване, винаги съм правораздавал и правораздавам при 100% натовареност по всички видове дела подсъдни на районен съд.

За да мога правилно и точно да формулирам стоящите пред мен задачи и да успея да посоча верния път за правилното им решаване като кандидат за отговорната длъжност - Председател на Административен съд - Кърджали, се запознах със състоянието на институцията, организацията на работа, кадровото и материално-техническото осигуряване въз основа на всички общодостъпни информации за дейността ѝ – обобщените статистически таблици за дейността на съдилищата, докладите за прилагането на закона и за дейността на административните съдилища, годишните отчетни доклади на съда.

Въз основа на този анализ формулирах накратко вижданията си за развитие на Административен съд - Кърджали през следващите пет години, ако получа Вашето доверие и одобрение.

В началото на това изложение не мога да не отбележа, че идеята за цялостно и пълно административно правосъдие възниква през 1905 г. при провеждането на Осмия събор на българските юристи. Тя принадлежи на професора по държавно и административно право в Софийския университет Стефан Киров. Сред нейните горещи застъпници е и д-р Теодор Теодоров - бъдещ министър-председател.

Пълната реализация на ефективно административно правораздаване се постигна, когато с Административнопроцесуалния кодекс (АПК), който влезе в сила от 12.07.2006г. (§3 от ПЗР на АПК) се създадоха 28 – те регионални административни съдилища в страната, с което се улесни максимално достъпа на гражданите до правосъдие и се ускори административното съдопроизводство, както и се постигна една по-добра защита на правата и законните интереси на гражданите и юридическите лица.

Административен съд – Кърджали е едно от двадесет и осемте съдилища, и съгласно §4 от ПЗР на АПК започва да функционира от 01.03.2007 година, откогато разглежда образуваните административни дела. На съда като първа инстанция, съобразно разпоредбата на чл. 89, ал. 1 от ЗСВ са подсъдни всички административни дела освен тези, които със закон са определени като подсъдни на Върховния административен съд.

Намирам, че доброто управление се основава преди всичко на добър климат и колегиални отношения, приемственост, запазване и надграждане на постигнатите успехи, съчетано с предприемане на мерки за подобряване и оптимизиране работата на съда. От самото си създаване Административен съд - Кърджали показва високо качество на правораздаването, отличава се с утвърден комфорт в материалната база, съчетан със спокойната атмосфера, създадена от толерантните взаимоотношенията между съдии, съдебни служители, институции и граждани. Във връзка с изложеното, моята мотивация е продиктувана от една страна да работя за запазването създадените безспорно добри практики в работата на Административен съд - Кърджали, а от друга страна да допринеса за усъвършенстване на работата с нови идеи, професионален и житейски опит с основна цел усъвършенстване качеството на правораздаване, прозрачна правораздавателна дейност и повишаване на доверието в съдебната система.

От съществено значение за запазване на досегашните успехи на съда и за неговото бъдещо развитие са усилията, професионализма и личната отговорност на всички съдии и служители на съда, поради което административният ръководител следва да продължи добрата екипна работа и да я доразвие.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - КЪРДЖАЛИ. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ.

КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

I .Анализ и оценка. Достижения и проблеми.

I.1. Съдии.

Щатната численост на магистратите в Административен съд - Кърджали обхваща 4 щатни бройки, от които един брой Административен ръководител-Председател и 3 броя съдии.

Към 01. 01. 2017 г. са заети всички щатни съдийски бройки. През 2016 г. в съда са правораздавали председателят на съда Виктор Атанасов, съдия Айгюл Шефки, съдия Мария Божкова и съдия Пенка Костова. В Административен съд - Кърджали, поради ограничения числен съдийски състав, не са образувани специализирани по материя отделения, каквато възможност предвижда чл. 91 ал. 2 от ЗСВ. Председателят на съда и съдиите са работили в сформираните административни и касационни състав, в които са включени всички съдии. От тричленните състави са разглеждани касационни производства, както и първоинстанционни дела по оспорване на подзаконови нормативни актове на общинските съвети, подсъдни на Административен съд.

На основание чл. 9 ал. 1 от Закона за съдебната власт и чл. 157 ал. 2 от АПК разпределението на делата в Административен съд- Кърджали се извършва на принципа на случайния подбор и според поредността на постъпването им, като се използва програмен продукт на ВСС.

I.2. Съдебни служители

Структурата на съдебната администрация е съобразена с Правилника за администрацията в съдилищата и с Правилата за прилагане на класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата. Към 01.01.2017г. общата щатна численост на съдебните служители в Административен съд - Кърджали е 15, които са реално заети в рамките на съществуващата щатна численост, както следва:

Ръководни длъжности: съдебен администратор –1щ.бр. и главен счетоводител - 1щ.бр.

Специализирана съдебна администрация: съдебни секретари – 3 щ.бр.; съдебни деловодители - 3 щ.бр.; съдебен архивар - 1 щ.бр.; и призовкари - 2 щ.бр.

Обща администрация: системен администратор - 1 щ. бр.; работник поддръжка на сграда - 1 щ.бр.; куриер-чистач – 1 щ. бр.;шофьор – 1 щ. бр.

Съдебният администратор има възложени функции и задължения на служител по сигурността на информацията, на човешки ресурси, на съдебен

статистик и на административен секретар. Главният счетоводител има възложени функции по стопанисване и управление на съдебното имущество

Работникът поддръжка сгради има възложени функции и задължения на пазач, невъоръжена охрана и домакин

Шофьорът има възложени функции и задължения на снабдител.

Чистачът има възложени функции и задължения на куриер.

Двама от съдебните деловодители, които притежават разрешение за достъп до класифицирана информация, изпълняват функциите и задълженията на звено „Регистратура за класифицирана информация”, като на един от тях е възложено и изпълнението на функциите деловодител - регистратура Съдебните секретари не са профилирани и всеки един от тях влиза в съдебни заседания, съобразно изготвен месечен график за съдебните заседания.

Съдебните служители се атестират ежегодно в съответствие с Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища. Съдебните служители се повишават в ранг при доказана добра професионална квалификация и след проведено атестиране. Определящ критерий за професионализма, организацията на работа и създадения спокоен микроклимат е факта, че до настоящият момент не са получавани писмени жалби и сигнали от граждани против служителите за нарушения на Етичния кодекс на съдебните служители.

НАТОВАРЕНОСТ

Средната натовареност в Административен съд- Кърджали , съгласно обобщените статистически таблици за дейността на съдилищата по щат на дела за разглеждане и на свършени дела е следната:

За 2015 година са постъпили общо 363 бр. административни, касационни административни и касационни с наказателно-административен характер дела. За 2014 г. тази цифра е 294 бр., при 556 бр. за 2013 г.

Тенденцията в постъплението на делата личи при сравняване на средномесечните стойности на постъпление, които са както следва:

- за 2015г.- 30,25 дела средномесечно
- за 2014г.- 24,50 дела средномесечно
- за 2013г.- 46,33 дела средномесечно

Действителната натовареност по отношение на делата за разглеждане е 8,44 бр. месечно за 2015 г., при 8,19 бр. дела месечно за 2014 г. и 13,10 бр. дела за 2013 г.

Натовареността по отношение на всички свършени дела на съдиите по щат е 6,58 бр.дела месечно за 2015 г., при 7,31 бр.дела месечно за 2014 г. и 11,04 бр.дела месечно за 2013 г.

Общият брой на делата за разглеждане през 2015 година е 405 бр. За предходните години броят на делата за разглеждане е съответно:

- За 2014 г.- общо 393 бр.
- За 2013 г.- общо 629 бр.

Следователно постъплението на дела през отчетната 2015г. е увеличено, спрямо 2014г., но спрямо 2013г. е налице съществено намаление.

Анализът на постъпленията по видове първоинстанционни административни дела показва, че през 2015 г., както и през предходните 2014 и 2013 г. най-голям относителен дял имат делата от категорията: други адм. дела - 68 броя, с материя по различни закони, непопадащи в останалите категории на номенклатурата. Следват делата по ЗУТ и ЗКИР - 27 броя дела. 27 броя дела са постъпили и по ЗДСл., ЗМВР, ЗОВС и ЗСВ. Образувани са 18 броя дела по Изборния кодекс, 15 броя дела по КСО и ЗСП, 11 броя дела по искиове по АПК, 9 броя по ЗДС, ЗОБС, ЗМСМА и ЗАдм., 2 броя дела по ДОПК и ЗМ, 2 броя дела по жалба срещу подзаконовни нормативни актове, 1 брой дело по чл. 304 от АПК. Частните административни дела са 5 броя.

През 2015г. в Административен съд - Кърджали на производство са били 195 броя касационни дела и др. касационни дела, от които останали несвършени от 2014г. са 17 броя и постъпили 178 броя дела. От тях 40 касационни дела са останали несвършени в края на периода, решени по същество са 134 броя дела и прекратени са 6 броя дела.

При касационните административни дела на производство преобладаващи са наказателно-административен характер дела - 190 броя дела. 5 броя са делата от категорията други касационни.

1. Анализ и оценка. Цели за развитие и мерки за постигането им.

Предвид утвърдения щат за магистрати, обема на работата и степента на натовареност, отчетени през 2015 година и изминалите години, утвърдената щатната численост за съдии и съдебни служители на този етап е оптимална.

Все пак с оглед на обстоятелството, че съдът се намира в пограничен район, не е изключено при възникване на кризисна ситуация, породена от евентуална мигрантска вълна, да се наложат спешни промени в щата на съда.

Голяма част от служителите са взаимозаменяеми, на други се възлагат допълнителни задължения и отговорности с длъжностните им характеристики, в зависимост от възможностите и квалификацията им. Служителите са натоварени равномерно, което от своя страна допринася за професионално изпълнение на задълженията им, бързина и прецизност. Администрацията е структурирана по ефективен начин, който обезпечава осъществяването на дейностите, присъщи за един съдебен орган.

В бъдеще не се налага намаляване на числеността на съдебната администрация, което би се отразило негативно върху качеството на работата и в постигнатите стандарти в обслужването на гражданите.

Съотношението по щат на магистрати към съдебни служители от специализираната администрация в Административен съд - Кърджали е 1/ 2,25, а действителното съотношение съдии - съдебни служители е 1/ 3,75.

От изложеното до чук е видно, че структурата на Административен съд - Кърджали е съобразена със Закона за съдебната власт и Правилника за администрацията в съдилищата и отговаря изцяло на утвърдената от Висшия съдебен състав щатна численост за магистрати и съдебни служители.

ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ.

1. Срочност на разглеждане на делата . Изводи и препоръки.

От съществуването на Административен съд - Кърджали, трайно установена практика е съдебните решения да се постановяват в едномесечния срок, в който смисъл намирам, че до момента в Административен съд - Кърджали са постигнати отлични резултати по отношение на показателя срочност на решаване на делата. В срок до три месеца са приключили 91, 50% от свършените дела за 2015г., при 92, 30% за 2014г. и 81, 70% за 2013г.

Следва да се отбележи, че общият брой на свършените дела (административни и касационни) за 2015г. е 316 бр., при 351 бр. за 2014г. и 530 бр. за 2013г. В процентно изражение този брой дела спрямо общия брой на делата за разглеждане е 78,02% за 2015г., при 89,31% за 2014г. и 84,26% за 2013г.

През 2015г. общо свършените първоинстанционни административни дела са 171 дела, от които:

- в срок до 1 месец - 76 дела - (44,44%);
- в срок от 1 до 3 месеца - 68 дела - (39,77%)
- над 3 месеца - 27 дела - (15,79%).

За същият период общо свършените касационни дела са 145 дела, от които в срок до 3 м. са 100% от делата.

Предвид тези данни може да се направи извод , че по показателя бързина на съдебното производство в Административен съд - Кърджали са постигнати отлични резултати.

Причините, водещи до свършване на административните дела извън посочения срок, налага извода за причини, свързани с несвоевременно направени искания на страните за събиране на доказателства по делото. Тази причина продължава да се оказва водеща за разглеждане на делата извън тримесечния инструктивен срок, въпреки продължаващата и през 2015г. практика на магистратите в Административен съд - Кърджали още в

разпоредително заседание да указват на страните доказателствената тежест и в тази връзка да указват на административния орган, че не сочи доказателства за установяване фактическите основания и изпълнението на законовите изисквания при издаване на оспорения административен акт. Така предприетите мерки с цел да дисциплинират страните биха способствали за бързина на процеса.

За усъвършенстване организацията на работа следва да се въведат Времеви стандарти и вътрешни правила за разглеждане на делата в Административен съд - Кърджали, спазването на които ще допринесе за утвърждаване на постигнатите резултати и на оперативната цел „Бързо правораздаване и ефективен административен процес“.

Следва в Административен съд - Кърджали да се утвърди инициатива да се провеждат работни срещи с магистратите на тримесечие за извършване на анализ на причините за забава на делата, приключили в срок над 3 месеца. Тези работни срещи следва да се провеждат и с участието на магистрати от районните съдилища в района, чиито дела са предмет на касационна проверка от Административен съд - Кърджали.

За уеднаквяване практиката на съда и съобразяване с утвърдената практика на ВАС, следва всеки месец да се провеждат дискуссионни съвещания с присъствието на всички магистрати.

За подобряване работа на съда и приключване на делата в срок следва да се извършват срещи с представители на административните органи с цел намаляване на неизпълнение на техните процесуални задължения. Следва да се налагат и санкции при виновно и несвоевременно неизпълнение на задължения (основно във връзка с некомплектване на административната преписка). Добра практика би било и среща с вещите лица за разясняване колко е важно да бъдат изготвяни в срок и съответно експертизите и за установяване на трудностите които срещат при изготвянето на експертизите.

Следва да се прилага и електронното призоваване и комуникация със страните, като намирам, че по този начин се спестяват не само време но и средства. В този смисъл намирам, че същите следва да се популяризират чрез срещи с органите на администрацията, институциите, както и чрез регионалните медии. Необходимо е да се акцентира и на приложение средствата на медиацията, където това е възможно, за извънсъдебно решаване на спорове. Следва съдът да популяризира в региона и института на споразумението по чл. 20 от АПК, както и института на административния договор по чл. 19а-19ж от АПК. По този начин значително ще се намали натовареността на съда, а споровете ще се решават бързо и ефективно. В тази връзка ще иницирам срещи между магистрати и центрове за медиация на територията на съдебния район, както и съвместни обучения, вкл. с

представители на администрацията, за възможностите за прилагане на медиацията в административния процес, както и ще използвам възможностите си на председател на СЮБ – Кърджали за организиране на обучителни курсове.

2. Качество на съдебните актове. Изводи и препоръки.

За 2015 г., 2014 г. и 2013 г. в Административен съд-Кърджали няма постъпили касационни протести.

През 2015 г. от Административен съд - Кърджали са изпратени 68 броя дела с касационни жалби до Върховен административен съд. Същевременно, през този период са върнати от ВАС 50 броя дела, от които са оставени в сила като правилни и законосъобразни 37 съдебни акта, представляващи 74% от върнатите дела, отменени са изцяло 10 съдебни акта, от тях – 5 решения и 5 определения както и 3 съдебни акта - 2 решения и 1 определение са отменени частично, като няма нито един обезсилен съдебен акт. За 2014 г. този показател е следният: 70 броя дела са изпратени с касационни жалби до Върховен административен съд. Същевременно, през този период са върнати от ВАС 67 броя дела, от които са оставени в сила като правилни и законосъобразни 59 съдебни акта, представляващи 88, 06 % от върнатите дела, отменени са изцяло 7 съдебни акта, от тях – 4 решения и 3 определения, както и 1 решение е частично обезсилено. Съответно за 2013 г. са изпратени 90 броя дела с касационни жалби до Върховен административен съд, като през този период са върнати от ВАС 172 броя дела, от които са оставени в сила като правилни и законосъобразни 149 съдебни акта, представляващи 86, 63 % от върнатите дела, отменени са изцяло 19 съдебни акта, от тях – 16 решения и 3 определения, както и 4 съдебни акта са отменени или обезсилени частично. Процентът на потвърдените актове не се е променил значително през годините, като за 2015 г. е налице известен спад, но той е незначителен.

Основните причини за отмяна на съдебните решения са нарушения на съдопроизводствените правила и материалния закон.

Следва да се отбележи, че през 2015 г. няма обезсилени съдебни актове.

Изложеното води до извод за висок професионализъм в работата на съдиите.

Считам, че главната ми цел като административен ръководител ще бъде постигането на оптимален баланс между сроковете за приключване на делата и качеството на правораздаване.

Първа стъпка в тази насока, в случай на гласувано доверие от Ваша страна, ще бъде извършването на инвентаризация на делата по отношение на продължителността на тяхното разглеждане и изясняване на причините, при които производството е продължило повече от една година. В анализа следва да

се включат и делата, по които производството е спряно. Тази мярка ще доведе до изясняване на конкретните причини за забавяне /на макар и малкия процент дела/, като съвместно със съдията-докладчик на конкретното дело ще се набележат мерки за своевременното му приключване.

Като административен ръководител ще следя внимателно и за изготвянето на съдебните актове в инструктивния едномесечен срок от заседанието, в което делото е обявено за решаване и ще полагам усилия да не се допуска нарушаване на този срок от съдиите в Административен съд - Кърджали.

За подобряване качеството на постановяване на съдебните актове удачно би било да се правят периодични работни срещи със съдии от други административни съдилища и такива със съдии от Районен съд - Кърджали, Районен съд-Ардино, Районен съд- Момчилград и Районен съд- Крумовград.

Следва да се прави системен анализ на причините за отлагане на делата и обсъждане на мерки за преодоляването им.

Препоръчително обсъждане със съдиите на прилагането на мерки за процесуална дисциплина на страните в процеса, включително мерки спрямо адвокати и вещи лица, чието поведение е довело до неоснователно забавяне на делото, както и дисциплинарни мерки спрямо служители на съда, отговорни за несвоевременното връчване на съдебни книжа, призовки и др.

За да се установи доверието в правораздавателната дейност, осъществявана от Административен съд – Кърджали, следва да се приложи успешно утвърдилата се в Административен съд - Хасково практика всяка година да се извършва социологическо проучване сред групите от адвокати, журналисти и граждани, за установяване нагласите и оценките за дейността на съда, на базата на анализ на изразеното обществено мнение.

За изграждане и поддържане на доверие в дейността на Административен съд – Кърджали следва да се акцентира и на срещи между представители на съда (магистрати и съдебни служители) и Адвокатската колегия - Кърджали веднъж годишно, за обсъждане на всички въпроси свързани с работните им взаимоотношения. Срещи следва да се организират и с неправителствени организации, работещи в сферата на правосъдието в региона и представители на обществеността.

Втората основна цел, за която ще работя в направление правораздаване, е намаляване броя на отменените и изменени съдебни актове, върнати след касационна проверка за сметка на потвърдените такива, както и за уеднаквяване практиката на отделните съдии по идентични казуси. За постигането на тази цел ще се стремя да реализирам следните мерки:

1. Регулярно, а при необходимост и по конкретни поводи, свикване на общо събрание за анализ и обобщение практиката на съда;

2. Ежемесечни срещи на съдиите от съда за обсъждане и анализ на върнатите за периода обжалвани актове, с оглед установяване еднозначна практика и недопускане повторно на констатирана неправилна такава;

3. Осъществяване на работни срещи с представители на административните съдилища и други съдилища от съдебния район с цел укрепване и унифициране на начина на работа и процедурите в рамките на съдебния район, доколкото това е възможно;

4. Ще стимулирам усилията на всеки съдия в Административен съд – Кърджали да е запознат със законодателните промени и с актуалната съдебна практика на ВАС, ЕСПЧ и СЕС.

Административният съд като касационна инстанция на районните съдилища за производства, водени по ЗАНН и по ЗСПЗЗ, е обвързан от фактическите положения, приети от първоинстанционния съд и следва да се произнася по приложението на закона спрямо така установените факти. Предвид това е изключително важно и полезно да се обменят мнения и становища и да се дават насоки в правораздавателната дейност на четирите районни съдилища от съдебния район на Административен съд - Кърджали. Мерките, които ще следвам и считам, че ще доведат до полезен и положителен ефект в дейността на съдилищата са:

1. Провеждане на работно заседание с участието на съдиите от всеки един от четирите районни съдилища на съдебния район със съдиите от Административен съд - Кърджали за анализ на проблемите и дискусия за уеднаквяване на практиката по идентични дела или сложни такива, както и за анализ на нови или изменени текстове по различни закони и тяхното прилагане.

2. Изграждане на добра комуникация с административните ръководители на всички административни съдилища с цел уеднаквяване на практиката на двадесет и осемте административни съдилища в страната.

Осъществяването на тези мерки ще доведе до подобряване качеството на съдебните актове, до уеднаквяване на практиката на районните съдилища от съдебния район на Административен съд - Кърджали от една страна, и от друга между двадесет и осемте административни съдилища в страната. Мерките ще спомогнат за еднаквото прилагане на закона във възможно най-голяма степен, което е основен приоритет в правораздаването. От друга страна, по този начин ще се гарантира справедливост и предвидимост на съдебната дейност и ще повиши доверието в работа на съда.

КВАЛИФИКАЦИЯ НА МАГИСТРАТИ И СЛУЖИТЕЛИ

За да се изпълнят поставените цели пред Административен съд-Кърджали за бързо, качествено, прозрачно и предвидимо правосъдие от изключителна важност е и квалификацията на магистрати и служители.

Магистратите в Административен съд - Кърджали са повишили квалификацията си чрез участие в обучения, проведени от Националния институт на правосъдието и регионални семинари, организирани от други административни съдилища с подкрепата на НИП.

Обученията, в които са участвали съдиите, се отразяват в програмата и на Висшия съдебен съвет за професионално обучение, като въведените данни се изпращат на всеки шест месеца във ВСС.

Квалификацията на съдебните служители се повишава чрез участието им в обучения и самообучения.

Въпреки гореизложеното, обученията за магистратите и съдебната администрация, включени в календара на Националния институт на правосъдието, са недостатъчни и следва да се изготвят предложения за провеждане на обучения по проблемни теми за включване в обучителната програма на НИП.

Следва да се увеличат регионалните семинари, организирани или с подкрепата на НИП. Те са по - ефективни тъй като се спестяват и финансови средства. Следва се изгради като добра практика организирането на ежегодни регионални семинари от Сдружението на съдебните служители, от Административен съд - Кърджали и от другите административни съдилища в района на Южна България, по предварително съгласувани актуални теми.

За повишаване квалификацията на магистрати и служители, ще бъдат организирани езикови курсове и обучения за подобряване на комуникационните способности.

III. УПРАВЛЕНИЕ НА СЪДА. ОРГАНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАТИВНАТА И СЪДЕБНА ДЕЙНОСТ.

1. Организация на административната и съдебна дейност. Изводи и препоръки.

Съгласно чл. 89, ал.2 от ЗСВ съдебният район на Административен съд-Кърджали обхваща четири районни съдилища - Районен съд - Кърджали, Районен съд - Ардино, Районен съд - Момчилград и Районен съд - Крумовград. В съдебния район са включени 1 областен център и 7 общини. На територията на Кърджалийска област е и седалището на Митническо бюро - Кърджали, както и граничен контролно-пропускателен пункт „Маказа“. В съдебния район

на Административен съд - Кърджали попадат ГПУ - Момчилград и ГПУ-Крумовград.

Изложените фактори дават основание да се направи извод за това, че е налице разнообразие по видове дела, както и по материя.

Тези особености на съдебния район на Административен съд - Кърджали, предопределят в значителна степен и постъпленията на административни дела с оглед техния предмет. В тази връзка най-голям дял от образуваните административни дела в Административен съд - Кърджали през отчетната 2015г. са другите адм. дела.

Касационните състави заседават по ЗАНН, ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ, както и като първоинстанционни състави по делата образувани по оспорване на подзаконовни нормативни актове и други случаи, предвидени в закон. Ежемесечно се утвърждава график на съдебните заседания съответстващ на нуждите на едноличните и касационни състави и съобразен с броя на съдебните зали.

С оглед разнородният характер на оспорванията в съда не са създадени отделения. Разпределението на делата се осъществява между всички съдии.

По време на съдебната ваканция делата се разпределят между всички съдии.

Образуваните дела се разпределят на принципа на случайният избор чрез въведената от 01.10.2015 г. програма на Централизираната система за разпределение на делата(ЦСРД), утвърдена от ВСС с Решение №23/07.05.2015 год., разработена от „Смарт Системс 2010“ ЕООД.

Програмата за разпределение на делата, обаче, не отчита тежестта на отделните видове дела, който проблем ще бъде решен след провеждане на емпирично изследване за определяне на тежестта на отделните видове дела съгласно одобрената от ВСС методология и въвеждане на показатели за тежест на делата. Равномерната натовареност на магистратите с отчетена сложност на делата е задача, която следва да стои пред ръководството на съда като един от приоритетите в съдебната дейност, тъй като ще доведе до по-качествено, бързо и прозрачно правораздаване. В тази връзка, следва да се отбележи, че въведената през 2016 г. нова Система за оценка натовареността на съдиите ще позволи да се определи много по – точно каква е била натовареността им, като се отчете сложността на разгледаните и приключени дела на всеки един съдия и извършената допълнителна дейност. Трябва да се отбележи, че все още липсват статистически данни от тази система и не могат да се направят съответните изводи.

Делата се образуват и разпределят от председателя на съда, а в негово отсъствие от следващият съдия по старшинство.

В Административен съд-Кърджали са приети „Правила за случайно разпределение на делата“, на основание чл.157 ал. 2 от АПК.

Работата на отделните служби във връзка с образуване, движение и архивиране на дела е регламентирана в отделни заповеди за всяка служба. Одобрена е номенклатура на делата, регламентираща всички входящи, изходящи и вътрешни документи, създавани от дейността на съда, издадени са заповеди за организация за опазване и съхраняване на делата, за деловодните книги, за издаване на преписи и справки по движението на делата, за разглеждане на молби и документи по висящи дела при отсъствие на съдията-докладчик.

С въвеждането на новата деловодна система ЕДИС усилията на ръководството и на всички съдии и служители през следващите периоди трябва да бъдат насочени към подобряване на работата с нея.

За подобряване работата на съда следва се организира среща с председателите на районните съдилища с оглед утвърждаването на правила за изпращане на обжалваните актове не само на хартиен носител, но и на електронен такъв с цел пълно окомплектоване на електронното досие.

Както споменах по-горе, в Административен съд - Кърджали са приети и Правила за изпращане на призовки и съобщения чрез електронни пощенски адреси. Тези правила са публикувани на страницата на съда в интернет. За да се популяризира тази възможност трябва да се използва възможността ѝ за медийно разгласяване.

За да се улесни работата на съда, както и да се подобри обслужването на гражданите и адвокатите трябва да се осигури в сградата на Административен съд – Кърджали свободна Wi - Fi интернет връзка.

Необходимо е да се осигури в деловодството на съда интерактивно табло, където гражданите да могат да извършват самостоятелни справки по делата.

За да се улесни достъпа до правосъдие на всички граждани, трябва по този начин да се модифицира и интернет - страницата на съда. За да отговаря на европейските стандарти, интернет - страницата трябва да има възможност да предоставя информацията и на английски или френски език.

Липсата на финансови средства може да се компенсира, като се участва съвместно с НПО в проекти за отпускане на безвъзмездни помощи по европейски програми.

Считам, че приоритет на административния ръководител на съда в предстоящият петгодишен мандат следва да бъдат целите и приоритетите, заложи в Актуализираната стратегията за продължаване на реформата в съдебната система и възпроизведени в пътната карта за изпълнението ѝ, които да предвиждат:

1. Усъвършенстване управлението на съда за постигане на ефикасност, експедитивност, навременност, устойчивост и прозрачност на правораздавателния процес;

2. Въвеждане и изпълнение на стандарти, осигуряващи ефективната работа в различните съдебни служби. Подобряване на административната дейност. Ефективно, ефикасно и икономично управление на финансовите средства в органите на съдебната власт;

3. Увеличаване на правоприлагащия капацитет на магистратите, както и професионалната квалификация на служителите в съда;

4. Осигуряване на равни възможности за достъп до правосъдие;

5. Въвеждане на информационни технологии в работата на съда;

6. Повишаване на общественото доверие в съда;

7. Борба с корупцията, чрез антикорупционни процедури.

Във връзка със заложените в актуализираната Стратегия за продължаване на реформата в съдебната система мерки, следва да се осигури и присъствието на съдебната охрана в Административен съд - Кърджали, тъй като отсъствието ѝ понастоящем оказва отрицателно влияние върху сигурността и защитеността на съдиите и служителите, информационните носители и имуществото на съда и гражданите.

Изводи и препоръки.

Достъпът до обществена информация е регламентиран в нарочни Правила за достъп до обществена информация в Административен съд - Кърджали с оглед приложението на Закона за достъп до обществена информация. Правилата са достъпни за всеки чрез интернет страницата на съда.

Утвърдени са Антикорупционни процедури, установяващи реда и начина за работа със сигнали за корупция, за действие или бездействие, свързани със злоупотребата с власт или за други незаконосъобразни действия или бездействия на съдии и съдебни служители, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица.

Като част от антикорупционните процедури е поставена на видно място кутия за подаване на сигнали за корупция, която ежеседмично се проверява от комисия, назначена със заповед на председателя на съда. Следва да се отбележи, че от 2013 г. насам и до настоящия момент в Административен съд - Кърджали не са извършени проверки във връзка с борба с корупцията поради липса на сигнали за корупция, нередности и др.

Липсата на сигнали за корупция води до извода, че Административен съд - Кърджали е достигнал едно високо ниво на прозрачно правосъдие, което трябва да се запази и надгради. За утвърждаване независимостта на съда и недопускане на корупционни практики добра инициатива, която следва да се

въведе за в бъдеще, са провежданите ежегодно обществени допитвания чрез социологическо изследване нагласите и оценките на голяма група от граждани, журналисти и адвокати.

Връзки с обществеността и медийна политика. Взаимодействие с други органи и НПО.

В изпълнение на тази задача съдът следва и занапред да се придържа утвърдената Медийна стратегия за информиране на обществеността и осигуряване на връзките със средствата за масово осведомяване, за осигуряване на пълното и обективно отразяване дейността на съда в условията на динамично променящата се законова база. Следва да бъде утвърдена практика за използване на прессъобщения за предоставяне на обективна и коректна информация по дела с висок обществен интерес. Трябва да бъде определен служител, който да предоставя информация на медиите и обществеността за дейността на съда, разработва програми за популяризиране работата на съда и издигане авторитета на съдебната система в обществото, осъществява необходимата връзка и взаимодействие със средствата за масова информация.

Един от способите за осъществяване на тази връзка е именно интернет - страницата на Административен съд-Кърджали с адрес: <http://admcourt-kj.com/>. Интернет - страницата на съда се обновява периодично, като на нея се публикуват ежегодният доклад за дейността на съда, актуалните правила и процедури, стратегическият план за развитие на Административен съд-Кърджали за съответният период, оперативният план и др..

Интернет-страницата на съда дава възможност за получаване на актуална информация за насрочените и приключили дела, както и за всички постановени крайни съдебни актове, които се публикуват на страницата веднага след постановяването им, съгласно изискванията на Закона за съдебната власт.

При публикуването на съдебните актове се спазват разпоредбите на Закона за защита на личните данни и Закона за защита на класифицираната информация.

Интернет - страницата би била още по - добро средство за запознаване с дейността на съда, ако има опция за синтез на речта и съответно да може да се ползва и от гражданите, говорещи английски и френски език, с оглед обстоятелството, че много голяма част от дружествата вече са с чуждестранно участие, както и поради увеличаване броя на делата с участие на чужди граждани като страни. За осигуряване на интернет достъп до информацията за движението на делата, следва да се създаде уеб приложение „Съдебна информационна система“.

Успешно може да се прилага прессъобщението като форма за контакт с медиите, тъй като чрез него средствата за масово осведомяване и съответно обществеността, биват информирани за образуването, насрочването и решаването на делата от голям обществен интерес или други въпроси, свързани с дейността на съда. Преценката за това, кои въпроси са от обществен интерес се прави от председателя. Тази информация ще се въвежда в интернет-страницата на съда, а самото прессъобщение може да бъде изпращано по факс или електронна поща в редакциите на медиите. Чрез прессъобщения могат да се правят и отговори на негативни публикации, свързани с дейността на съда, след съгласуване с Председателя и съответния съдия.

В Административен съд-Кърджали се провежда и „Ден на отворените врати“, в който ден гражданите, могат да посетят съдебната институция, за да се запознаят на място с организацията на работа на съдиите и съдебната администрация, с възможностите за предоставяне на съдебно-административните услуги и начините на получаване на информация. Провеждането на „Ден на отворени врати“ в Административен съд-Кърджали е част от Годишната програма за дейността на Висшия съдебен съвет и има за цел повишаване правната култура на гражданите, постигане на по-добра информираност за работата на съда и повишаване общественото доверие в съдебната система.

Както вече посочих, следва да се въведе ежегодна анонимна анкета с граждани, адвокати, вещи лица и др. за качеството на административно обслужване на място в съда и на електронната страница с цел обратна връзка за постигнатите стандарти на обслужване.

Постоянният граждански мониторинг е изключително добра инициатива, тъй като с нея се виждат не само постигнатите резултати, но и слабите звена където трябва да се положат усилия за отстраняването на слабостите и за постигане на по-високи резултати.

Добър резултат може да се постигне и ако съдът бъде партньор във връзка с т.нар „гражданско наблюдение“, осъществявано чрез неправителствени организации, тъй като изводите и препоръките в тези доклади биха били от изключително значение за подобряване работата на съдебната администрация и на съда като цяло.

Медийната политика на съда следва да продължи да се развива и да е насочена към утвърждаване образа на съда като независима и безпристрастна институция и към повишаване правната култура на гражданите. Интернет - страницата на съда трябва постоянно да се актуализира. Своевременното публикуване на информация за значими събития и дела с обществен интерес ще допринесе за постигане на по - добро ниво на публичност и прозрачност на съдебната власт. Инициативата „Ден на отворените врати“ следва да се обогати

и с организирането на симулативен съдебен процес с активното участие на ученици от горните класове с оглед запознаването им със спецификата на съдебният процес и естеството на работа на съда. В тази връзка считам, че съдът, следва да започне реализирането на Образователната програма „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, както и да се направи правна библиотека, оборудвана с компютърна система.

Следва за улеснение на гражданите и медиите да се създаде Информационен център, чрез който ръководството на съда да осигури бърз, лесен и ефективен достъп до съдебна информация на гражданите. В информационния център следва да се използва специален софтуер, който да осигурява достъп на хора с увреждания на зрението и неграмотни лица до съдебните актове по водени от тях дела, чрез продукт за синтез на речта.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 4, ал. 1 от Закона за ограничаване на плащанията в брой и с цел повишаване качеството на обслужване на гражданите в Административен съд - Кърджали е инсталирано и функционира ПОС-терминално устройство за осъществяване на картови плащания за държавни такси, наложени от съда глоби и депозити за вещи лица от страни по дела. Целта е да бъдат улеснени гражданите, тъй като се спестяват време и разходи за такси, дължими на банките при извършване на преводи. По този начин транзакциите по сметките на Административен съд - Кърджали са безплатни за картодържателите.

В съда се използват следните програмни продукти:

- САС „Съдебно деловодство“ на „Информационно обслужване“ АД;
- Счетоводна програма "Конто";
- Правно-информационна система "Апис" в мрежови вариант;
- Програма труд и работна заплата – ОМЕКС”

IV. СГРАДЕН ФОНД

Административен съд - Кърджали беше обезпечен със самостоятелна сграда след извършени преустройство и ремонт на първи и втори етаж от четириетажна монолитна сграда (бивше общежитие), със застроена площ на всеки етаж от 525, 63 кв.метра, които бяха безвъзмездно предадени на Министерство на правосъдието, за нуждите на Административен съд – Кърджали. След извършените преустройство и ремонт на 24.03.2010 год. беше издадено Удостоверение за въвеждане в експлоатация на строежа и така, от края на месец март 2010 год. и към настоящия момент съдът осъществява дейността си в своя самостоятелна съдебна сграда, находяща се в град Кърджали, на ул. "Булаир" №12(УПИ I, кв.225 по плана на град Кърджали).

На първия етаж, представляващ зона за обществен достъп, са разположени две съдебни зали – една по-голяма, с площ от около 115 кв.метра и една по-малка, с площ от около 56 кв.метра, съвещателна стая; копирно помещение; службите – „Деловодство”, „Регистратура” и „Призовкари”, разположени в отделни помещения; стая за работник по поддръжката (ел. техник)-невъоръжена охрана и куриер-прислужник; стая за проучване на дела – свързана и визуално, и с отделна вътрешна врата, с деловодството; помещение за задържани лица; санитарни възли за служителите и посетителите на съда, както и самостоятелен санитарен възел, със съответното оборудване, за граждани в неравностойно положение и помещение за „Областно звено охрана“ към МП.

На втория етаж, представляващ зона за контролиран достъп, са разположени кабинетите на председателя и съдиите; канцелариите на съдебния администратор, гл. счетоводител, системния администратор; службите: Секретно деловодство, Архив с отделно помещение за архивохранилище и Съдебни секретар-протоколисти; съвърно помещение; сервизни помещения и санитарен възел.

Смятам, че добрата материално-техническа осигуреност е съществен фактор и благоприятна предпоставка за успешното развитие на дейността на Административен съд – Кърджали.

В тази връзка в Административен съд – Кърджали преди всичко в предвид наличната много добра материално-техническа база е необходимо текущото ѝ поддържане на съвременно ниво, с цел максимално използване на възможностите ѝ. Също така е необходимо да се направи сертифициране на сградата на съда като енергийно - ефективна, като въз основа на анализа, който ще се извърши на условията и предприемане на предписаните мерки, ще могат да се оптимизират разходите на електроенергия.

V. ФИНАНСОВО - БЮДЖЕТНА ДЕЙНОСТ.

1. Анализ, достижения и проблеми.

За нормалното функциониране на всеки орган на съдебната власт основен фактор е неговият бюджет, а отговорен за неговото законосъобразно изразходване е административният ръководител.

Бюджетът следва да се изразходва при стриктно спазване на Закона за публичните финанси, Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Закона за счетоводството, Постановленията на Министерският съвет за изпълнение на държавният бюджет на Република България, приетите от ВСС решения и Указания за изпълнението им, както и чрез поддържането на адекватна и ефективна СФУК. В последните години, средствата за издръжка намаляват и предвид икономическото състояние на

страната прогнозата за следващите години е още по-неблагоприятна и ще изисква още по-консервативна бюджетна политика. Това налага максимална ефективност при разходване на разполагаемите финансови средства, за да се гарантира нормално функциониране на съда при тези финансови реалности.

В Административен съд - Кърджали са изградени и функционират елементите на финансовото управление и контрол чрез взаимно свързани елементи - контролна среда, управление на риска, контролни дейности, информация, комуникация и мониторинг. Изградените системи за финансово управление и контрол функционират ефективно и се усъвършенстват.

Основните изисквания за дейността на организацията по елементите на финансовото управление и контрол са заложили в утвърдени и приложими Правила за финансово управление и контрол, в т.ч. за предварителен контрол и за прилагане на системата за двоен подпис; Вътрешни правила за определяне на индивидуалните основни заплати на магистрати и съдебни служители; Вътрешни правила за провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки и др.

Ежегодно се предприемат действия за развитие и подобряване на финансовото управление и контрол на Административен съд - Кърджали чрез актуализиране на приетите правила и процедури и приемането на нови .

Бюджетната дейност на съда следва да се осъществява при реалистично прогнозиране на приходите и разходите по видове - годишни разходи и такива залежали в тригодишната прогноза. Своевременно следва да се анализират извършените разходи по параграфи и при необходимост се правят вътрешно компенсирани промени или своевременно се сезира Висшия съдебен съвет за корекция по бюджетните сметки на съда.

Така изложеният от мен анализ на постиженията и проблемите в Административен съд - Кърджали , както и предложени решения, не могат в никакъв случай да претендират за изчерпателност. Процесът на управление е динамичен и административният ръководител следва да умее да взема бързи и същевременно ефективни мерки за разрешаване на възникналите проблеми .

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Осъзнавам отговорността и предизвикателствата, пред които ще бъде изправен бъдещият Административен ръководител - Председател на Административен съд - Кърджали. Досегашното ръководство е установило една отлична система на управление на съда, редица добри практики , приложението и развитието на които изисква усилия, решимост и управленска отговорност. В случай, че ми гласувате доверие и бъда избран за административен ръководител - Председател на Административен съд - Кърджали ще продължа да работя активно за постигането на посочените цели и

съвместно с колегите от Административен съд - Кърджали и съдебните служители да допринесем съдът да продължи да се развива и работи в условия на максимална публичност, прозрачност и независимост, в съответствие с високите изисквания на обществото за ефективно, качествено и предвидимо правосъдие, за гарантиране на принципите за равенство, справедливост и непристрастност в процеса и за утвърждаване на Административен съд - Кърджали като европейска съдебна институция, гарантираща върховенството на закона.

23 януари 2017 г.
гр. Крумовград

С УВАЖЕНИЕ:

(Иван Йорданов)